

Dr. Móczár István: Európa Atlantisza

Dr. Móczár István, maglódi orvos – közmegeledésre végzett gyógyító munkája mellett – másodszor is vette a fáradságot, hogy átdolgozott és bővített formában megírja Atlantiszról szóló könyvét. Ez a sziget állítólag több ezer évvel ezelőtt, egyetlen nap alatt nyomtalanul a tengerbe süllyedt. A kereséséről és vélt megtalálásáról az elmúlt két és félezer évben megjelent könyvek egy egész könyvtárat megtölthetnének, és különösen népszerűek lettek a legutóbbi évtizedekben, amikor a mindennapok rohanásába belefáradt emberek számára frissítőként hat egy kis misztikum vagy szenzációnak tűnő felfedezés. Ezért nagy fába vágja a fejszéjét, aki valami újat akar mondani egy olyan témáról, amelyről már mindent elmondtak. Több tucatnyi Atlantisz-könyv elolvasása után mégis azt mondhatom, hogy Móczár doktornak sikerült új szint vinnie az óhatatlanul ismétlődő érvek és ellenérvek rengetegébe, ő azokhoz valami pluszt tett hozzá, nevezetesen:

- Móczár könyve egyszerű és közérthető, az átlag olvasónak szól. A legtöbb szerző ugyanis azzal igyekszik felülmúlni a korábbi írásokat, hogy valami szenzációt és misztikumot (földön kívüliek, természetfeletti erők, stb.), illetve akadémikusi szintű tudományos fejtegetést kever az érvei közé. Természetesen, számomra is elgondolkoztató, hogy a Kheopsz piramis bizonyos alpméreteinek egészszámú szorzatai az Egyenlítőnek vagy a Föld sugarának hosszát adják. Az is csodáltnivaló, hogy a piramis tájolása csak néhány perccel tér el a fő égtájaktól, ami a Föld időközbeni elmozdulásának (precessziójának) a következménye is lehet. Az ilyen érvek megértéséhez és helyességük precíz ellenőrzéséhez azonban nagyon komoly tudományos ismeretekre van szükség, amilyenekkel száz olvasó közül csak egy-kettő rendelkezhet.
- Nagy értéke a könyvnek, hogy a szerző nem akar a tudomány elefántcsont-tornyába bezárkózni, nem azt akarja hangsúlyozni, hogy „látjátok én milyen okos vagyok, Ti mikor értek el erre a szintre”? Ehelyett inkább azt mondja: „Gyertek velem, rávilágítok néhány dologra, amelyek talán elkerülték a régészek, bűvárok sci-fi írók és kalandorok ezreinek a figyelmét!”
- A szerző nem állítja, hogy az ő érvei cáfolhatatlanok, sőt az elején elismeri, hogy Atlantisznak a mai Görögországhoz tartozó Szantorini szigettel való azonosságát nem ő vetette fel elsőként.
- Móczár doktor nem tudományos munkát, még nem is valami szenzációs felfedezést tár az olvasó elé, egy dologban azonban fantasztikus precizitással dolgozik: a történelmi szereplőkre és eseményekre való utalásai bármilyen szakkönyvben vagy lexikonban utánakeresve is helytállóak.
- Az alaptémától függetlenül is nagyon értékes, átfogó és a magyar szakirodalomban mindenképpen páratlan ismertetést ad a maga nemében csodálatos minőszi kultúra fejlődéséről és alkotásairól, amelyeket mindmáig hajlamosak vagyunk egybemosni a görög kultúrával;
- Közérthető nyelvezete és a tudóskodás kerülése ellenére a könyv néhány felfedezés-számba sorolható megállapítást tartalmaz, amikor Platón Atlantisz leírása és Szantorini szigete közötti azonosságra igyekszik rámutatni. Teljesen egyértelmű, például, hogy Platón korát megelőzően egyetlen olyan háborúról sem tudunk, amelyet egymástól háromezer kilométerre

élő ellenfelek vívtak. Az is elképzelhetetlen, hogy valahol, az akkor ismeretlen Atlanti-óceán közepén görög isteneket imádtak volna, hiszen történelmi tény, hogy a görög földhöz jóval közelebb élő népek (egyiptomiak, babilóniaiak, vagy akár a történelem színpadán később megjelenő germánok) merőben különböző hitvilágot alakítottak ki.

Nem akarok azonban elébe vágni az olvasók élményeinek. Engem személy szerint a könyvben található, több száz mesterien kidolgozott, profi fotósnak is becsületére való fénykép fogott meg, és leginkább az, amit a sorok közül lehet igazán kiolvasni. Nevezetesen, Atlantisz varázsát nem elsősorban a gazdagság, hanem sokkal inkább a kiegyensúlyozott és megelégedett élet jelenti, amelyet három és félezer év elteltével – egyre fejlettebb technikai eszközök birtokában és egyre szédítőbb sebességre kapcsolva – még mindig hiába keresünk. Lakói talán megsejtettek valamit abból, amit koszorús költőnk a következő csodálatos sorokban foglalt össze:

„Mi az, mi embert boldoggá tehetne?

Kincs? Hír? Gyönyör? Legyen, bár mint özőn,

A telhetetlen elmerülhet benne,

S nem fogja tudni, hogy van szívöröm.”

„A krétaiak élvezték az életet” – írja Móczár István, mi pedig – a sokkal fejlettebb technikai eszközökkel és összehasonlíthatatlanul magasabb szintű komforttal rendelkezve, a mindennapi rohanásban – inkább távolodunk ettől az állapottól, mintsem közelednénk hozzá.

Budapest, 2009. április 23.

Dr. Tóth Endre

közgazdász